

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204735
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123204735.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Mariany Hirkovej a JUDr. Mariána Hoffmanna, PhD., v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XX/XX, XXX XX C., právne zastúpený: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PLENKALL SK, s.r.o., so sídlom Macharova 1104/3, 851 01 Bratislava, IČO: 46 699 864, právne zastúpený: JUDr. Martin Ritomský, advokát so sídlom Jána Kollára 375/17, 901 01 Malacky, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalovaného proti výroku o trovách konania rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 18Csp/49/2023-109 zo dňa 4.10.2023 takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. o trovách konania.
- Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie, napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 150 eur z titulu primeraného finančného zadostučinenia (I. výrok), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II. výrok) a určil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania, a to z prisúdenej istiny v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (III. výrok).

2. Proti výroku o náhrade trov konania (III. výrok) podal odvolanie žalovaný. Poukázal na to, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie o trovách konania, považuje ho za nesprávne a nezákonné. Citoval ust. § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 - Civilný sporový poriadok (CSP) a § 255 ods. 2 CSP. Uviedol, že žalobca si z titulu finančného zadostučinenia uplatňoval sumu 1.362,86 eur a súd mu priznal sumu 150 eur, teda žalobca bol úspešný v rozsahu 11 % a neúspešný v rozsahu 89 %. Napriek tomu súd prvej inštancie priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Žalovaný vyjadril presvedčenie, že neobstojí argumentácia súdu, že žalovaný bol úspešný čo do základu, pretože takýto výklad nemá oporu v zákone. Uviedol príklad, že pokiaľ by žalobca žaloval žalovaného z titulu pôžičky o zaplataenie sumy 100.000 eur a bola by mu priznaná iba suma 1.000 eur, tak by bol úspešný čo do základu a bola by mu priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %, hoci jeho úspech by bol iba 1 %. Právny názor súdu prvej inštancie považuje žalovaný za rozporný s účelom trov konania, ktoré majú žalobcu odrádzať od neprimeraných a nedôvodných žalôb, ktoré nemajú oporu v zákone a dôkazoch tak, ako to bolo v tomto prípade. Žalovaný má taktiež za to, že žalobcu nechráni ani status spotrebiteľa, nakoľko žiadne ustanovenie neustanovuje, že na spotrebiteľa sa neuplatňuje zákon o rozsahu platenia trov úspešnej protistrane. Žalovaný poukázal na to, že žalobca tým, že žaloval absolútne neprimeranú sumu 1.362,86 eur, v podstate „prinútil“ žalovaného, aby využil služby advokáta, resp. aby využil služby advokáta v oveľa väčšom rozsahu, ako by to bolo potrebné pri spore o 150 eur. V prípade, pokiaľ by žalobca bol žaloval sumu 150 eur, tak žalovaný by s najväčšou pravdepodobnosťou

ani služby advokáta nevyhľadal a zastupoval by sa sám tak, ako v mnohých iných konaniach. Žalovaný taktiež vyjadril názor, že pokiaľ by sa zaužívala takáto prax, znamenalo by to, že spotrebitelia by nemuseli vykonávať právnu analýzu požadovanej výšky finančného zadosťučinenia a mohli by žalovať „čo najviac“, aby im v prípade neúspechu nehrozila žiadna ujma. Uvedené je v rozpore s teleologickým výkladom náhrady trov konania v zmysle CSP. Žalovaný zároveň dal do pozornosti odvolacieho súdu rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.10.2021, sp. zn. 19CoCsp/33/2021, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že súdom prvej inštancie priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur znížil na 100 eur, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Odvolací súd v tomto prípade konštatoval, že žalobkyňa požadovala finančné zadosťučinenie vo výške 400 eur a úspešná bola v rozsahu 100 eur, teda tak žalobkyňa, ako aj žalovaný boli čiastočne úspešní, pričom odvolací súd sa priklonil k zákonnej možnosti nepriznať právo na náhradu trov konania žiadnej zo strán, teda nevychádzal výlučne z finančného vyjadrenia úspechu a neúspechu, ale zohľadnil aj to, že žalobkyňa bola úspešná čo do základu, ktorý žalovaný v celom konaní spochybňoval, kým výška priznaného zadosťučinenia závisela od úvahy súdu a nebolo možné ju vopred spoľahlivo predpokladať.

Žalovaný vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. zmenil tak, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 78 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý poukázal na to, že konštatovanie žalovaného o tom, že nemá nárok na náhradu trov konania, považuje za nesprávne. Citoval ustanovenie § 142 ods. 3 pôvodného Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého vyplývalo, že účastníkovi je možné priznať plnú náhradu trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, resp. od znaleckého posudku. Taktiež citoval čl. 4 CSP a poukázal na to, že okrem gramatického znenia výkladu zákona sa právo dotvára aj tzv. sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami ustanovenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by vyplynulo z použitia všeobecných zásad pri náhrade trov konania. Poukázal na to, že z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít vyplýva, že ak bolo nepriznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch dané úvahou súdu alebo vyplýva z výsledkov znaleckého dokazovania, tak aj v prípade, keď mal navrhovateľ formálne úspech len čiastočný, prichádza do úvahy plná náhrada trov konania (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 418/09 zo dňa 15.12.2009, IV. ÚS 599/2013 zo dňa 23.1.2014). Poukázal taktiež na závery právnej náuky k aplikácii § 255 CSP, z ktorej vyplýva, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo), alebo od znaleckého posudku. V takýchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Taktiež poukázal na dôvodovú správu k citovanému ustanoveniu (§ 255 CSP), z ktorej, okrem iného vyplýva, že podľa kritéria úspechu môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v považovanej výške. Jedná sa o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Žalobca citoval množstvo súdnych rozhodnutí, ktoré korešpondujú s vyjadrením žalobcu. Osobitne poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 56/2017 zo dňa 8.2.2018, z ktorého vyplýva, že ani nová právna úprava nevyklučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov konania v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne, ako podľa doterajšej úpravy. Vzhľadom na uvedené preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. ako vecne správny potvrdil a uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. K vyjadreniu žalobcu sa opätovne podaním zo dňa 22.12.2023 vyjadril žalovaný, ktorý navrhol neprihliadať na vyjadrenie žalobcu pre zmeškanie lehoty stanovenej súdom a zotrval na svojom názore, že súd mal striktné posudzovať úspech a neúspech žalobcu, a preto navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania tak, ako to navrhol vo svojom odvolaní.

5. Krajský súd v Prešove (odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

6. Žalovaný namietal, aby odvolací súd neprihliadal na vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu z dôvodu, že toto bolo podané oneskorene. Odvolací súd k tomu uvádza že žalobca mal možnosť, nie povinnosť, vyjadriť sa k odvolaniu žalovaného, keďže sa nejedná o odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, pričom určená lehota má poriadkový charakter. Navyše sa žalobca vyjadril v súdom určenej lehote, keďže posledný deň pripadol na sviatok (nedeľa) a hneď nasledujúci deň (pondelok) bolo vyjadrenie žalobcu doručené súdu prvej inštancie. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že pokiaľ by aj takéto vyjadrenie nebolo súdu doručené, nemení to nič na správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

7. Žalovaný v rámci svojho odvolania citoval rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne a žalobca množstvo rozhodnutí Krajského súdu v Prešove, resp. rozhodnutie Krajského súdu v Trnave. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že s poukazom na princíp právnej istoty (čl. 2 ods. 2 CSP) je odvolací súd viazaný ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, teda Ústavného súdu SR a Najvyššieho súdu SR. Odvolací súd nespochybňuje, že aj rozhodnutia odvolacích súdov môžu byť určitým vodítkom pri jeho rozhodovaní, pričom môže vychádzať aj z rozhodnutí českých súdov týkajúcich sa obdobnej problematiky, avšak za zásadné považuje v tejto veci rozhodnutie citované žalobcom, a to uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 56/2017 zo dňa 8.2.2017. Žalobca taktiež správne argumentoval aplikáciou čl. 4 CSP, teda tzv. sudcovskou normotvorbou, resp. sudcovským výkladom práva.

8. Odvolací súd poukazuje na to, že aj keď súčasná právna úprava *expressis verbis* neobsahuje ustanovenia, ktoré boli obsahom Občianskeho súdneho poriadku, aplikácia záveru o tom, že v konaniach, v ktorých závisí výška priznanej sumy od úvahy súdu, resp. znaleckého dokazovania, je základným (určujúcim) faktorom pre priznanie plnej náhrady trov konania vyhovenie žalobe v časti základu uplatneného nároku a výška priznanej sumy je sprievodným (vedľajším) faktorom, ktorý zohráva úlohu pri určení sumy, z ktorej sa bude vychádzať pri výpočte výšky trov konania. Takýto postup je súdnou praxou bežne aplikovaný a v prípadoch, keď súd neprizná žalobcom uplatňovanú sumu v celom rozsahu, nejedná sa o procesne neúspešného žalobcu, pokiaľ mu bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku, keďže bol úspešný čo do základu uplatneného nároku. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je teda potrebné rozlíšiť, čo je základné, a čo je sprevádzajúce. V danom prípade je základný samotný nárok a sprevádzajúca je jeho výška. Pokiaľ súd v takýchto prípadoch, teda aj v prípade primeraného finančného zadosťučinenia, zamietne žalobu v určitej časti, tak to nie je prejavom procesného úspechu žalovaného, ale iba dôsledkom úvahy súdu.

9. Pokiaľ žalovaný uviedol potenciálny príklad rozhodovania o vrátení pôžičky, tak aplikácia jeho úvahy nie je samozrejme použiteľná na predmetný prípad, pretože pri rozhodovaní o vrátení pôžičky súd vychádza z dôkazov prezentovaných stranami sporu, nie z vlastnej úvahy tak, ako je to v prípade rozhodovania o primeranom finančnom zadosťučinení. Odvolací súd sa taktiež nezhoduje so závermi rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne, pretože nepovažuje za správnu jeho úvahu o tom, že žalobkyňa bola úspešná čo do základu nároku a výška priznaného nároku závisela od úvahy súdu a nebolo ju možné vopred spravodlivo predpokladať, preto tak žalobkyňa, ako aj žalovaný boli čiastočne úspešní.

10. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že pri type žalôb, kde rozhodnutie závisí od úvahy súdu, teda napr. nemajetková ujma, resp. primerané finančné zadosťučinenie, je súdna prax už natoľko vyprofilovaná, že ju možno považovať za ustálenú a odvolací súd nevzhladol z titulu odvolania žalovaného žiaden dôvod, pre ktorý by sa mal od nej odchýliť.

11. Odvolací súd taktiež nesúhlasí s vyjadrením žalovaného, že žalobca si uplatnil absolútne neprimeranú sumu 1.362,86 eur. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca vychádzal z bezdôvodného obohatenia, o ktoré sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil, teda sumy 762,86 eur, pričom z titulu neprijateľnej zmluvnej podmienky za neprimerané sankcie si uplatnil 600 eur, t.j. spolu 1.362,86 eur. Odvolací súd poukazuje na to, že úvaha súdov o priznaní primeranej výšky finančného zadosťučinenia ešte nie je natoľko stabilizovaná, pričom existujú rozhodnutia, kedy súdy priznávajú aj vyššie sumy, a preto nemožno, bez ďalšieho, konštatovať to, že uplatnená suma bola zjavne neprimeraná.

12. Taktiež nie je relevantné vyjadrenie žalovaného, že pokiaľ by bola žalobcom uplatnená suma nižšia, tak by nebol využil služby advokáta, a zastupoval by sa sám, pričom by mal nižšie náklady s týmto

sporom, pretože bolo výlučne na žalovanom, či si právneho zástupcu zvolí alebo nezvolí a aj keď uplatnená suma môže byť samozrejme určitým kritériom takejto voľby, podľa názoru odvolacieho súdu je dôležitý taktiež predmet sporu, ktorý je rovnaký v prípade uplatnenia vyššej či nižšej žalovanej sumy.

13. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že v danom prípade jeho rozhodnutie záviselo od jeho úvahy a pre takýto prípad priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania, avšak iba z prisúdenej istiny, teda sumy 150 eur, ktorá bude základom pre výpočet trov konania, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, s tým, že o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením .

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).